7/4528 679 -3-

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.13.APK.0.11.00.00/320-9877
KONU : Sözlü Önergesi

19 TEMMUZ 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 27.06.2001 tarih ve 25613 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda yer alan, Kayseri Milletvekili Salih KAPUSUZ'un 7/4528-10968 Esas No'lu yazılı önergesi SSK Başkanlığınca incelenmiştir.

Bilindiği gibi, 08.09.1999 tarihinden önce, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 78. maddesi gereğince alınacak sigorta primi ile verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan sigorta primine esas günlük kazanç alt ve üst sınırları, 506 sayılı Kanuna ekli gösterge tablosundaki en düşük ve en yüksek göstergenin memur maaş katsayısı ile çarpımının otuzda biri olarak tespit edilmekte idi.

506 sayılı Kanunun 78. maddesini 08.09.1999 tarihinden itibaren değiştiren 4447 Kanunla, söz konusu gösterge ve katsayı sisteminden vazgeçilmiş ve günlük kazanç alt sınırının kentsel yerler tüketici fiyat indeksindeki artış oranı ve gayri safi yurtiçi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar artırılarak belirleneceği, üst sınırın, alt sınırın üç katı olduğu, üst sınırı, alt sınırın beş katına kadar yükseltmeye, Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

31.05.2000 tarih ve 4571 sayılı Kanunla 01.04.2000 ile 31.03.2001 tarihleri arasında uygulanacak olan sigorta primine esas kazanç alt sınırının 5.000.000 TL. olarak uygulanması öngörülmüştür. Ayrıca aynı Kanunla 01.04.2001 ile 31.03.2002 tarihleri arasında uygulanacak olan sigorta primine esas kazanç alt sınırının belirlenmesine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

01.08.2000 tarihinden geçerli olmak üzere de 18.07.2000 tarih ve 2000/973 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile sigorta primine esas kazanç üst sınırı, alt sınırın 4 katına yükseltilmiştir.

01.04.2001 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş olan 20.04.2001 tarih ve 2001/2342 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile sigorta primine esas kazanç alt sınırı günlük 7.000.000,-TL. olarak belirlenmiş ve aynı kararla sigorta primine esas kazanç üst sınırı, alt sınırın 5 katına yükseltilmiştir.

Yapılan son düzenleme ile sigorta primine esas kazanç günlük alt sınırı 7.000.000,-TL olarak belirlendiğinden aylık sigorta primine esas kazanç alt sınır 210.000.000,-TL'ye, günlük üst sınırı 35.000.000-TL ve aylık sigorta primine esas kazanç üst sınırı da 1.050.000.000,-TL.'ye yükseltilmiştir.

Söz konusu artışların bir önceki yıla göre % olarak değerlendirilmesi sonucunda sigorta primine esas kazanç alt sınırı bir önceki yıla göre % 40, sigorta primine esas kazanç üst sınırı ise % 75 artırılmıştır.

Sigorta primine esas kazanç alt sınırının 210.000.000.-TL, üst sınırında 1.050.000.000.TL.'ye yükseltilmesi sonucunda işgücü maliyeti, asgari ücreti bir sigortalı için % 13.3, aylık kazancı 1.050.000.000,-TL. olan sigortalı için ise % 8,9 oranında artmış olup, aylık brüt kazancı 210.000.000,-TL ile 600.000.000,-TL. arasındaki sigortalılar için ise işgücü maliyetinde herhangi bir artış olmamıştır.

506 sayılı Kanuna 4447 sayılı Kanunun 16.maddesi ile eklenen Ek Madde 38 de; Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar ile geçici 76.maddeye göre yapılan telafi edici ödemelerin, her ay, bir önceki aya göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllı kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artış oranı kadar artırılarak belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Kanunun yukarıda belirtilen maddesi gereğince, 2000 yıllı içinde SSK Başkanlığınca emekli, dul ve yetimlere ödenen aylıklarındaki artış oranı, bir önceki yıla göre % 43.7 olarak gerçekleşmiştir.

2001 yılı Mayıs ayında ödenmiş olan aylıklar ise % 25.2 oranında artırılarak, 3.405.547 emekli, dul ve yetime, yaklaşık 493 trilyon TL. civarında ödeme yapılmıştır.

Yukarıda verilen rakamlar karşısında, Başkanlığın Sigorta Primine Esas Kazanç sınırlarında yapılmış olan artışlar üzerine, almış olduğu sigorta priminin % 40 ila % 75 oranında artmış olduğu görülmekte ise de, ilk dört aylık, aylık ödemelerinde % 13.5 olarak gerçekleştiğinden ve Başkanlığın 2000 Nisan ayında bağladığı asgari aylık tutarı 134.464.355.TL. ye çıkmış olduğundan, her iki asgari aylık tutarının kıyaslaması sonucunda, bir önceki yılın aynı ayındaki aylık asgari maaş tutarında % 35.78 oranında artış olduğu görülmekte olup, dolayısıyla Sigorta Primine Esas Kazanç tutarındaki artış, Başkanlık tarafından sigortalılara yansıtılmış olmaktadır.

Öte yandan Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının amacı ve işlevi, ülkemiz çalışanlarının büyük bir bölümünün sosyal güvenliklerini sağlamaktır. Sosyal güvenliğin sağlanması ise her şeyden önce bir finans sorunudur. Başkanlığın en önemli finans kaynağı da sigorta primleridir.

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı; İş kazalarıyla meslek hastalıkları, hastalık, analık malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortası kollarında nüfusumuzun büyük bir bölümüne (çalışanlar, emekliler ile onların eş ve çocuklarıyla birlikte yaklaşık 36 milyon yani Türkiye nüfusunun % 56'sı) hizmet götürmeye çalışmaktadır. Özellikle sağlık hizmetlerinin pahalı olması gözönüne alındığında, aktüeryal dengesinin bozulmaması, dolayısıyla Başkanlığın prim kaybının önlenmesi amacıyla yapılan yasal düzenleme sonucunda, sigorta primine esas kazanç sınırlarının yükseltilmesi zorunlu olmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yaşar OKUYAN
Bakan